

INTEGRATSIOONI MONITOORING 2017

Küsitaja nimi _____, töötõendi nr _____

1. Intervjuu toimumise koht:

- 1 Tallinn
- 2 Harjumaa
- 3 Hiiumaa
- 4 Ida-Virumaa
- 5 Jõgevamaa
- 6 Järvamaa
- 7 Läänemaa
- 8 Lääne-Virumaa
- 9 Põlvamaa
- 10 Pärnumaa
- 11 Raplamaa
- 12 Saaremaa
- 13 Tartumaa
- 14 Valgamaa
- 15 Viljandimaa
- 16 Võrumaa

2. Asulatüüp:

- 1 Pealinn
- 2 Suur linn (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve)
- 3 Maakonnakeskus
- 4 Muu linn, alev
- 5 Alevik
- 6 Küla

3. Kui intervjuu toimub Tallinnas, siis linnaosa nimetus:

- 1 Põhja-Tallinn
- 2 Haabersti
- 3 Kesklinn
- 4 Kristiine
- 5 Lasnamäe
- 6 Pirita
- 7 Mustamäe
- 8 Nõmme

4. Valimipiirkond _____

5. Valimipunkti nr _____

6. Vastaja nr _____

7. Intervjuu toimumise kuupäev:

8. Intervjuu alguse kellaeg:

_____ tund _____ min

TAUST 1

T1.1. Mis on Teie peamine suhtluskeel?

- 1 eesti keel
- 2 vene keel
- 3 muu keel

KUITI.1=3

T1.2. Mis keeles Te eelistate intervjuud anda?

- 1 eesti keeles
- 2 vene keeles

2. Sugu:

- 1 Mees
- 2 Naine

3. Vanus: _____ täisaastat
1A. Mis rahvuse või rahvuste esindajaks Te end peate? VÕIB MITU VASTUST.
1B. Millist nimetatud rahvustest peate Te enda jaoks põhiliseks? AINULT ÜKS VASTUS!

	1A. Rahvused, mille esindajaks end peab	1B. Põhiline rahvus ÜKS VASTUS
Eestlane	1	1
Venelane	2	2
Ukrainlane	3	3
Valgevenelane	4	4
Soomlane	5	5
Juut	6	6
Tatarlane	7	7
Sakslane	8	8
Lätlane	9	9
Poolakas	10	10
Leedulane	11	11
Muu rahvus, kirjutage: _____	12	12
<i>Ei oska öelda</i>	13	13

JÄRGNEVATES KÜSIMUSTES MÄÄRATLETAKSE "MITTE-EESTLASENA" SEE, KES EI VASTANUD PÕHIRAHVUSENA "EESTLANE" (K1B≠1). NB! KA NEED, KES VASTASID „EI OSKA ÖELDA“!

3. Mis on praegusel hetkel Teie põhitegevus? KAART 1. ÜKS VASTUS.

- 1 Palgatöötaja
- 2 Üksikettevõtja (iseendale tööandja)
- 3 Tööandja (ettevõtte omanik)
- 4 Töötü rohkem kui aasta
- 5 Töötü vähem kui aasta
- 6 Kodune
- 7 Vanaduspensionär
- 8 Üliõpilane
- 9 Õpilane
- 10 Muu (nt pensionil puude tõttu vms.)

4A. Kas Te töötate praegu?

- 1 **Jah, töotan praegu** → KÜS.4D
- 2 **Ei, praegu ei tööta**

4B. Kas Te olete kunagi töötanud?

- 1 **Jah, olen varem töötanud**
- 2 **Ei ole kunagi töötanud** → KÜS.13

4C. Millal Te viimati töotasite? MÄRKIGE AASTA

_____ aastal

4D. Kellena Te praegu töötate / või viimati töotasite? KUI TÖÖTAB/TÖÖTAS MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB/KULUS PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST. KAART 2. ÜKS VASTUS.

- 1 Abitööline, lihttööline
- 2 Oskustööline (näiteks treial, tiser, õmbleja, autojuht jne)
- 3 Põllumajanduse oskustööline
- 4 Teenindaja, müügitöötaja (nt müüja, juuksur, kokk, kelner, stjuuard, tuletõrjuja, politseinik)
- 5 Kontoritöötaja (näiteks sekretär, juhiabi, arvepidaja, piletimüüja, kassapidaja jne)
- 6 Spetsialist ametil, mis eeldab keskeriharidust (tehnik, abispetsialist, meditsiiniõde, lasteasutuse õpetaja, kinnisvaramaakler, tolliinspektor, politseiinspektor jne)
- 7 Spetsialist ametil, mis eeldab kõrgharidust (arst, õpetaja, insener)
- 8 Asutuse või allüksuse juht (näiteks direktor, osakonnajuhataja)
- 9 Muu, kirjutage _____

5. Mis asutuses/ettevõttes Te töötate/viimati töotasite? KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST. KAART 3. ÜKS VASTUS.

- 1 Riiklikus asutuses/ettevõttes
- 2 Kohaliku omavalitsuse asutuses/ ettevõttes
- 3 Eraettevõttes
- 4 MTÜ-s, kolmandas sektoris

7. Kas tehtav töö /viimati tehtud töö ja Teie haridustase on /olid omavahel kooskõlas?

KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST.

- 1 **Jah**
- 2 **Ei, töö eeldab(s) kõrgemat haridustaset**
- 3 **Ei, töö eeldab(s) madalamat haridustaset**
- 4 *Ei oska öelda*

8. Kui suure osa kogu Teie töökollektiivist (st firmast/asutusest/ettevõttest) moodustavad / moodustasid mitte-eestlased? KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST.

- 1 **Kõik**
- 2 **Enamuse**
- 3 **Umbes poole**
- 4 **Mõned üksikud**
- 5 **Mitte ühtegi**
- 6 *Ei oska öelda*

9. Kui suure osa Teie lähematest töökaaslastest moodustavad/moodustasid mitte-eestlased? KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST.

- 1 **Kõik**
- 2 **Enamuse**
- 3 **Umbes poole**
- 4 **Mõned üksikud**
- 5 **Mitte ühtegi**
- 6 *Ei oska öelda*

10. Mis rahvusest on/oli Teie otsene ülemus, töökorraldaja...? KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST.

- 1 **Eestlane**
- 2 **Venelane**
- 3 **Muust rahvusest**
- 4 **Ülemust ei ole**
- 5 *Ei oska öelda*

11. Kui õiglane on/oli Teie töötasu? Küsimus ei ole selles, kui palju Te sooviksite teenida, vaid mis Teie arvates oleks Teie oskuste ja pingutuste juures õiglane tasu? KUI TÖÖTAB(S) MITME KOHAGA, SIIS KÜSIDA PÕHITÖÖ KOHTA. PÕHITÖÖKS PEAME TÖÖKOHTA, KUS KULUB(S) PÕHILINE OSA KÜSITLETAVA TÖÖAJAST. KAART 4.

- 1 Palju vähem kui on õiglane
- 2 Mõnevõrra vähem kui on õiglane
- 3 Umbes nii palju kui on õiglane
- 4 Mõnevõrra rohkem kui on õiglane
- 5 *Ei oska öelda*

KUI TÖÖTAB PRAEGU, KÜS.4A=1

12. Kas peate võimalikuks, et järgmise aasta jooksul kaotate oma praeguse põhitöökoha?

- 1 **Jah, kindlasti**
- 2 **Tõenäoliselt jah**
- 3 **Tõenäoliselt mitte**
- 4 **Kindlasti mitte**
- 5 *Ei oska öelda*

KÕIK VASTAJAD:

13. Oletagem, et peaksite praegu uut tööd otsima. Mis Te arvate, kas Teil oleks vajaduse korral võimalik saada Teile vastuvõetav töökoht?

- 1 **Kindlasti oleks**
- 2 **Tõenäoliselt oleks**
- 3 **Tõenäoliselt ei oleks**
- 4 **Kindlasti ei oleks**
- 5 *Ei oska öelda*

14. Kui Te otsiksite tööd, kas nõustuksite sellise tööga, mis eeldab Teie haridustasemest madalamat haridustaset?

- 1 **Jah**
- 2 **Ei**
- 3 *Ei oska öelda*

15. Kas olete paaril viimasel aastal kokku puutunud olukorraga, kus mõnda isikut on tööle võtmisel, palga määramisel, edutamisel, koolitusvõimaluste pakkumisel, teatud ametikohtade või lisatasu ja soodustuste andmisel eelistatud rahvuse või emakeele tõttu? SIIN ON MÕELDUD OLUKORDA, KUS KANDIDAAT VASTAS OMA KEELEOSKUSEGA AMETIKOHA NÕUETELE, KUID TA JÄETI KÕRVALE, SAI VÄHEM PALKA VÕI SOODUSTUSI TEMA RAHVUSE VÕI EMAKEELE TÕTTU.

- 1 **Jah**
- 2 **Ei ole ise kokku puutunud, kuid olen kuulnud sellistest konkreetsetest juhtumitest**
- 3 **Ei ole ise kokku puutunud ega pole kuulnud sellistest konkreetsetest juhtumitest**

16. Kui olulised on Teie arvates järgmised tegurid tööalaseks edasijõudmiseks, st karjääri tegemiseks tänases Eestis?

	Väga oluline	Pigem oluline	Pigem ebaoluline	Täiesti ebaoluline	<i>Ei oska öelda</i>
Sotsiaalne päritolu, nt vanemate haridus, jõukus jne	4	3	2	1	9
Võimed ja andekus	4	3	2	1	9
Vene keele valdamine	4	3	2	1	9
Eesti keele väga hea valdamine	4	3	2	1	9
Inglise keele valdamine	4	3	2	1	9
Töökus ja edasipüüdlikkus	4	3	2	1	9
Tutvused/ kasulikud sidemed	4	3	2	1	9
Sugu	4	3	2	1	9
Eesti Vabariigi kodakondsus	4	3	2	1	9
Rahvuslik kuuluvus	4	3	2	1	9
Eestipärane perekonnanimi	4	3	2	1	9
Hea haridus	4	3	2	1	9
Erakondlikud sidemed	4	3	2	1	9

X1. Eesti tööturu statistika näitab, et venekeelsed elanikud saavad eestlastega võrreldes umbes 20% vähem palka ja nende tööpuudus on oluliselt suurem kui eestlastel. Mis põhjustab venekeelsete inimeste halvema olukorra tööturul? Palun öelge mõlema väitepaari kohta, kumb põhjus on olulisem.

ULATAGE KAART 5. ÜKS VASTUS MÕLEMA VÄITEPAARI KOHTA.

	Põhjus 1	Kindlasti põhjus 1	Mõlemad põhjused, kuid 1 on olulisem	Mõlemad põhjused, kuid 2 on olulisem	Kindlasti põhjus 2	Põhjus 2	EI OSKA ÖELDA
A	Tööturu ebavõrdsuse põhjused tulenevad peamiselt riigi poliitikast	1	2	3	4	Tööturu ebavõrdsuse põhjused tulenevad peamiselt venekeelsetest inimestest endist	9
B	Paljudes ettevõtetes eelistatakse edutada eestlasi, mistõttu venekeelsed töötajad jäävad madalamatele positsioonidele	1	2	3	4	Eestlased osutuvad venekeelsetest inimestest edukamaks ausas konkurentsis	9

X2. Kas ja mida tuleks teha Eesti tööturul eri rahvusest inimeste ebavõrdsuse vähendamiseks? Palun öelge toodud väitepaari kohta, kumb tegevus on olulisem.

ULATAGE KAART 6. LUGEGE VÄIDE ETTE. ÜKS VASTUS.

	Tegevus 1	Kindlasti tegevus 1	Mõlemad tegevused, kuid 1 on olulisem	Mõlemad tegevused, kuid 2 on olulisem	Kindlasti tegevus 2	Tegevus 2	EI OSKA ÖELDA
A	Riik peaks rakendama meetmeid, mis parandaksid venekeelsete elanike võimalusi tööjõuturul	1	2	3	4	Venekeelsed töötajad peaksid ise olema aktiivsemad keeleoskuse ja kvalifikatsiooni omandamisel, mis parandaks nende võimalusi	9

KONTAKTID NING KEELTEOSKUS

KÜSIMUSED 18E-21E KÜSIDA AINULT EESTLASTELT (K1B=1):

18E. Kui palju on nende inimeste seas, kellega praegu lähemalt kokku puutute, mitte-eestlasi? KAART 7

KUI VASTAS ÜHELGI REAL KÜS.18=1-2; SIIS KÜSIDA:

19E. Kas nende mitte-eestlaste seas on ka venelasi ja teisi venekeelseid inimesi?

	18E					19E
	Umbes pooled või rohkem	Vähesed	Üldse ei ole	Ei oska öelda	Puudub vastav kategooria	On venelasi (venekeelseid inimesi)
Sugulaste hulgas	1	2	3	9	7	1
Sõprade, lähedaste tuttavate seas	1	2	3	9	7	2
Äri- ja koostööpartnerite hulgas	1	2	3	9	7	4
Õpingu- ja töökaaslaste seas	1	2	3	9	7	5

20E. Kui sageli olete viimase poole aasta jooksul suhelnud venelaste ja teiste venekeelsete mitte-eestlastega? KAART 8 (SKAALA).

	Peaaegu iga päev	Mõnel korral nädalas	Mõnel korral kuus	Harve- mini	Ei ole	Ei oska öelda
Teie töö juures või Teie koolis	5	4	3	2	1	9
Teenindusasutuses, nagu poes, pangas ja mujal müüja, bussijuhi või mõne muu teenindajaga	5	4	3	2	1	9
Riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuses ametnikuga	5	4	3	2	1	9
Avalikes kohtades, nagu tänaval, poes, turul, järjekorras, bussis-trammis jm	5	4	3	2	1	9
Teie kodu ümbruses – majas, hoovis, tänaval jm	5	4	3	2	1	9
Internetifoorumites, jututubades, blogides, Facebookis	5	4	3	2	1	9
Vaba aja tegevustes, nagu hobid, kultuuriüritused, sportimine	5	4	3	2	1	9
Oma perekonnas, suguvõsas	5	4	3	2	1	9
Oma sõpruskonnas, tutvuskonnas	5	4	3	2	1	9

21E. Kuidas Teie suhtuksite sellesse, kui ... KAART 9 (SKAALA).

	Täiesti positiivselt, see ei häiriks mind sugugi	Pigem positiivselt	Mul on ükskõik	Pigem negatiivselt	Täiesti negatiivselt, see häiriks mind väga	Ei oska öelda
Teil tuleks olla paljude venekeelsete inimestega korteri- või majanaaber	5	4	3	2	1	9
Teil tuleks töötada või õppida kollektiivis, kus enamus on venekeelsed inimesed	5	4	3	2	1	9
Teie lähedane sugulane, näiteks laps, lapselaps, õde või vend, abielluks venekeelse inimesega	5	4	3	2	1	9

KÜSIMUSED 18M-21M KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B#1):

18M. Kui palju on nende inimeste seas, kellega Te praegu lähemalt kokku puutute, eestlasi? KAART 7 (SKAALA).

	Umbes pooled või rohkem	Vähesed	Üldse ei ole	Ei oska öelda	Puudub vastav kategooria
Sugulaste hulgas	1	2	3	9	7
Sõprade, lähedaste tuttavate seas	1	2	3	9	7
Äri- ja koostööpartnerite hulgas	1	2	3	9	7
Õpingu- ja töökaaslaste seas	1	2	3	9	7

20M. Kui sageli olete viimase poole aasta jooksul suhelnud eestlastega? KAART 8 (SKAALA).

	Peaaegu iga päev	Mõnel korral nädalas	Mõnel korral kuus	Harve- mini	Ei ole	Ei oska öelda
Teie töö juures või Teie koolis	5	4	3	2	1	9
Teenindusasutuses, nagu poes, pangas ja mujal müüja, bussijuhi või mõne muu teenindajaga	5	4	3	2	1	9
Riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuses ametnikuga	5	4	3	2	1	9
Avalikes kohtades, nagu tänaval, poes, turul, järjekorras, bussis-trammis jm	5	4	3	2	1	9
Teie kodu ümbruses – majas, hoovis, tänaval jm	5	4	3	2	1	9
Internetifoorumites, jututubades, blogides, Facebookis	5	4	3	2	1	9
Vaba aja tegevustes, nagu hobid, kultuuriüritused, sportimine	5	4	3	2	1	9
Oma perekonnas, suguvõsas	5	4	3	2	1	9
Oma sõpruskonnas, tutvuskonnas	5	4	3	2	1	9

21M. Kuidas Teie suhtuksite sellesse, kui ...? KAART 9 (SKAALA).

	Täiesti positiivselt, see ei häiriks mind sugugi	Pigem positiivselt	Mul on ükskõik	Pigem negatiivselt	Täiesti negatiivselt, see häiriks mind väga	Ei oska öelda
Teil tuleks olla paljude eestlastega korteri- või majanaaber	5	4	3	2	1	9
Teil tuleks töötada või õppida kollektiivis, kus enamus on eestlased	5	4	3	2	1	9
Teie lähedane sugulane, näiteks laps, lapselaps, õde või vend, abielluks eestlasega	5	4	3	2	1	9

KÖIK VASTAJAD:**22. Kumba väitega toodud väidete paarist Te nõustute? ÜKS VASTUS. KAART 10A.**

Väide A	Täiesti nõus väitega A	Pigem nõus väitega A	Raske öelda	Pigem nõus väitega B	Täiesti nõus väitega B	Väide B
Kultuurierinevused rikastavad Eesti ühiskonda ja viivad seda edasi	1	2	3	4	5	Kultuurierinevused tekitavad konflikte ja lagundavad Eesti ühiskonda

X3. Laulupeol on Eesti kultuuris väga oluline roll. See traditsioon on püsinud eri aegadel ja tingimustes. Samas on tänapäeva Eesti elanikkond mitmekultuuriline ning venekeelsed elanikud moodustavad kolmandiku siinsest elanikkonnast. Palun öelge, kumba väidet laulupeo traditsiooni jätkamisel Te toetate, kas väidet A või B? ULATAGE KAART 10B. LUGEGE VÄITED ETTE. MÕLEMA VÄITE PUHUL ÜKS VASTUS.

Väide A	Täiesti nõus väitega A	Pigem nõus väitega A	Raske öelda	Pigem nõus väitega B	Täiesti nõus väitega B	Väide B
Laulupeol võiksid kõlada ka venekeelsed laulud, sest venekeelne elanikkond moodustab kolmandiku Eesti elanikkonnast	1	2	9	3	4	Laulupidu ei ole koht lõimumiseks ja teiste rahvaste kaasamiseks, sest selle ülim väärtus seisneb selles, et ta ühendab omavahel eelkõige eestlasi

23. Kuivõrd Te nõustute järgmiste seisukohtadega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	Ei oska öelda
Kui riigis on erinevad rahvused, on nendevahelised konfliktid paratamatud	4	3	2	1	9
Isegi väga erinevad rahvused võivad samas riigis elades hästi läbi saada ja teha koostööd	4	3	2	1	9

24. Milliseid keeli Te oskate ja kui hästi enda hinnangul? KAART 11 (SKAALA.)

	Üldse ei oska	Saan veidi aru, aga ei räägi	Saan aru ja veidi räägin	Saan aru, räägin ja kirjutan	Valdan vabalt
Inglise keel	1	2	3	4	5
Soome keel	1	2	3	4	5
Eesti keel	1	2	3	4	5
Vene keel	1	2	3	4	5
Saksa keel	1	2	3	4	5
Muu keel	1	2	3	4	5

KÜSIDA AINULT EESTLASTELT, KES OSKAVAD VEENE KEELT (K1B=1 JA K24 (VEENE KEEL)=2-5):

25E. Palun täpsustage, kuid võrd Te valdate vene keelt? KAART 12 (SKAALA).

	Hästi	Keskmiselt	Veidi	Üldse mitte
Saate aru suulisest kõnest	4	3	2	1
Oskate lugeda	4	3	2	1
Suudate suhelda	4	3	2	1
Oskate kirjutada	4	3	2	1

KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT, KES OSKAVAD EESTI KEELT (K1B≠1 JA K24 (EESTI KEEL)=2-5):

25M. Kuid võrd Te valdate eesti keelt? KAART 12 (SKAALA).

	Hästi	Keskmiselt	Veidi	Üldse mitte
Saate aru suulisest kõnest	4	3	2	1
Oskate lugeda	4	3	2	1
Suudate suhelda	4	3	2	1
Oskate kirjutada	4	3	2	1

KÜSIDA AINULT EESTLASTELT (K1B=1), KELLE PÕHILINE SUHTLUSKEEL ON EESTI KEEL (T1.1=1):

26E. Mis keeles Te suhtlete erinevate venelaste ja teiste vene keelt rääkivate vestluspartneritega? KAART 13 (SKAALA).

	Ainult eesti keeles	Rohkem eesti kui vene keeles	Võrdselt mõlemas keeles	Rohkem vene kui eesti keeles	Ainult vene keeles	Rohkem mõnes muus keeles	Ei puutu kokku, ei suhtle
Perekonna liikmetega, sugulastega	1	2	3	4	5	6	7
Inimestega, kellega koos töötate või õpitate	1	2	3	4	5	6	7
Naabritega	1	2	3	4	5	6	7
Sõpradega	1	2	3	4	5	6	7
Äri- ja koostööpartneritega	1	2	3	4	5	6	7
Huviringi-, klubi-, trenni- vm kaastelastega	1	2	3	4	5	6	7
Ametnikega riigiasutustes jm	1	2	3	4	5	6	7

KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B#1) KELLE PÕHILINE SUHTLUSKEEL ON VENE KEEL (T1.1=2) VÕI KES VALISID VASTAMISE KEELEKS VENE KEELE (T1.2=2)::

26M. Mis keeles Te suhtlete erinevate eestlastest (eesti keelt rääkivate) vestluspartneritega?

KAART 13 (SKAALA).

	Ainult eesti keeles	Rohkem eesti kui vene keeles	Võrdselt mõlemas keeles	Rohkem vene kui eesti keeles	Ainult vene keeles	Rohkem mõnes muus keeles	Ei puutu kokku, ei suhtle
Perekonna liikmetega, sugulastega	1	2	3	4	5	6	7
Inimestega, kellega koos töötate või õpite	1	2	3	4	5	6	7
Naabritega	1	2	3	4	5	6	7
Sõpradega	1	2	3	4	5	6	7
Äri- ja koostööpartneritega	1	2	3	4	5	6	7
Huviringi-, klubi-, trenni- vm kaaslastega	1	2	3	4	5	6	7
Ametnikega riigiasutustes jm	1	2	3	4	5	6	7

KÕIK VASTAJAD:

27. Mis keeles alustate suhtlemist inimesega, kelle rahvust/keelt Te ei tea - juhul, kui alustate ise kontakti? Kas alustate suhtlemist ... ? KAART 14 (SKAALA).

	Ainult eesti keeles	Sagedamini eesti kui vene keeles	Sagedamini vene kui eesti keeles	Ainult vene keeles		Ei puutu kokku, ei suhtle
Müüja, teenindajaga	1	2	3	4	5	6
Ametiasutuses ametnikuga	1	2	3	4	5	6
Võõra inimesega tänaval, bussis, pargis jm avalikus kohas	1	2	3	4	5	6

KÜSIDA AINULT EESTLASTELT (K1B=1), KES ALUSTAVAD SUHTLEMIST SAGEDAMINI EESTI KEELES (27.1 VÕI 27.2 VÕI 27.3 ON VASTATUD 1-2):

28E. Mis keeles jätkate suhtlemist juhul, kui partner vastab Teile eesti keeles, kuid tema kõnest on aru saada, et see pole talle emakeel või peamine kõnekeel? KAART 15A.

- 1 Jätkan eesti keeles
- 2 Vahetan ise keelt, jätkan vene keeles
- 3 Küsaksin, kas ta soovib rääkida vene keeles ja vahetaksin keelt tema soovi korral
- 4 Jätkan suhtlemist inglise keeles
- 5 Ei oska öelda

KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B#1) KES ALUSTAVAD SUHTLEMIST SAGEDAMINI VENE KEELES (27.1 VÕI 27.2 VÕI 27.3 ON VASTATUD 3-4)::

28M. Mis keeles jätkate suhtlemist juhul, kui partner vastab Teile vene keeles, kuid tema kõnest on aru saada, et see pole talle emakeel või peamine kõnekeel? KAART 15B.

- 1 Jätkan vene keeles
- 2 Vahetan ise keelt, jätkan eesti keeles
- 3 Küsiks, kas ta soovib rääkida eesti keeles ja vahetaksin keelt tema soovi korral
- 4 Jätkan suhtlemist inglise keeles
- 5 *Ei oska öelda*

KÕIK VASTAJAD:

29. Milliseid keeli Teil läheb vaja tööl ja/või koolis? VÕIB MITU VASTUST

30. Milliseid keeli läheb Teil vaja vabal ajal, see tähendab suhtlemisel perekonnas, sugulastega, tuttavatega, naabritega jm? VÕIB MITU VASTUST

	29. Milliseid keeli läheb vaja tööl	30. Milliseid keeli läheb vaja vabal ajal
Eesti	1	1
Vene	2	2
Inglise	3	3
Muud keeled	4	4
Ei tööta/õpi	9	

31. Järgnevad väited puudutavad keelte õppimist ja kasutamist tänases Eestis. Valige nende hulgast välja need, millistega Te nõustute, st millised sobivad Teie arvamusega? VÕIB MITU VASTUST. KAART 16.

- 1 Eesti keelt on vaja mitte-eestlastel osata selleks, et saada head töökohta
- 2 Kui inimene oskab eesti keelt, pole mingit vahet, oled eestlane või mitte
- 3 On normaalne, kui Eesti venelane ja eestlane räägivad omavahel inglise keeles
- 4 Kui oled hea spetsialist või omad tutvusi, saab hea töökoha ka eesti keelt oskamata
- 5 Eesti keelt pole perspektiivne õppida
- 6 Vene keele tähtsus Eestis tõuseb tulevikus
- 7 Eesti keelt on vaja, et omandada Eestis hea haridus.
- 8 Ainult vene keeles suheldes ei teki inimesel Eestis mingeid probleeme
- 9 Kui venelane oskab eesti keelt, suurendab see vastastikust usaldust eestlastega
- 10 Eesti keele oskus peaks Eestis olema kohustuslik, keeleoskust tuleks mitte-eestlastelt rangelt nõuda
- 11 Mitte ükski ei sobi minu arvamusega
- 12 *Ei oska öelda*

32A. Milline igapäevaeluks vajalik informatsioon peaks Teie arvates olema kättesaadav ka vene keeles?

KAART 17A. (SKAALA)

32B. Milline igapäevaeluks vajalik informatsioon peaks Teie arvates olema kättesaadav ka inglise keeles?

KAART 17B. (SKAALA)

	32A				32B			
	Kindlasti ka vene keeles	Võimalusel ka vene keeles	Pole vaja vene keeles	Ei oska öelda	Kindlasti ka inglise keeles	Võimalusel ka inglise keeles	Pole vaja inglise keeles	Ei oska öelda
Ravimite juhendid ja tervisealane informatsioon (brošüürid, infovoldikud, reklaamid, jne)	1	2	3	4	1	2	3	4
Tarbija informatsioon (kaupadel olev informatsioon kauba koostise ja valmistamise kohta)	1	2	3	4	1	2	3	4
Riigi- ja KOV asutuste koduleheküljed ja ametlikud blanketid	1	2	3	4	1	2	3	4
Sotsiaalteenuste ja toetuste alane informatsioon (pensionid, ravikindlustus jms)	1	2	3	4	1	2	3	4
Vastuvõetud õigusaktid (seadused, määrused jne)	1	2	3	4	1	2	3	4

33. Kuivõrd seovad Teid Eestiga järgnevad asjaolud?

	Seob väga tugevalt	Pigem seob	Pigem ei seo	Ei seo üldse	Ei oska öelda
Olen siin sündinud-elanud, minu sugulased on siin, olen siin õppinud ja/või töötanud, mu sõbrad on siin jms.	4	3	2	1	9
Eesti riik kaitseb minu õigusi ja pakub avalikke hüvesid	4	3	2	1	9
Väärtustan eesti kultuuri ja eesti keelt	4	3	2	1	9
Kohalikud majanduslikud tingimused, näiteks töökohad, palgad, sotsiaalabi	4	3	2	1	9
Elu- ja looduskeskkond	4	3	2	1	9
Muu, mis? _____	4	3			

KÜSIMUS 34M ESITADA MITTE-EESTLASTELE (K1B#1):

34M. Kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	Ei oska öelda
Eesti keele õppimine viib venekeelsete inimeste võõrandumiseni oma rahvuskultuurist	4	3	2	1	9
Minu rahvuskultuuri säilimine Eestis on ohus	4	3	2	1	9
Ma ei tunne mingit survet oma rahvuskultuurist loobumiseks ja eestistumiseks	4	3	2	1	9
Eestis on ruumi mitmesugustele keeltele ja kultuuridele	4	3	2	1	9

KÜSIMUS 35M ESITADA MITTE-EESTLASTELE (K1B#1) KELLE PÕHILINE SUHTLUSKEEL ON VENE KEEL (T1.1=2) VÕI KES VALISID VASTAMISE KEELEKS VENE KEELE (T1.2=2):

35M. Kuivõrd seovad Teid Venemaaga järgnevad asjaolud?

	Seob väga tugevalt	Pigem seob	Pigem ei seo	Ei seo üldse	<i>Ei oska öelda</i>
Olen seal sündinud-elanud, seal elavad või on elanud sugulased, olen seal õppinud, töötanud või sõjaväes käinud, mul on seal tuttavaid vms	4	3	2	1	9
Venemaa toetab ja aitab venekeelseid inimesi, esindab meie huve	4	3	2	1	9
Huvitun vene kultuurist ja väärtustan vene keelt	4	3	2	1	9
Venemaal asuvad kultuuriväärtused ja kultuuriga seotud paigad	4	3	2	1	9
Venemaal on kasulik, odavam kaupu osta, tööl käia, äri ajada	4	3	2	1	9
Saan Venemaalt pensioni või abiraha	4	3	2	1	9
Muu, mis?	4	3			

KÕIK VASTAJAD:

36. Eestis elab palju rahvusi, kes kõik kokku moodustavad Eesti rahva. Kui mõtlete endast kui oma rahvuse esindajast ja Eesti rahva esindajast, siis kelle hulka kuuluvaks Te end peate? KAART 18.

- 1 Ainult oma rahvuse ja mitte Eesti rahva hulka
- 2 Peamiselt oma rahvuse ja osaliselt Eesti rahva hulka
- 3 Samavõrra oma rahvuse kui Eesti rahva hulka
- 4 Peamiselt Eesti rahva ja osaliselt oma rahvuse hulka
- 5 Ainult Eesti rahva hulka ja mitte oma rahvuse hulka
- 6 *Ei oska öelda*

37. Mis riiki Te peate oma kodumaaks? ÜKS VASTUS. KAART 19.

- 1 Eesti
- 2 Venemaa
- 3 Muu riik, täpsustada riik _____
- 4 Nii Eesti kui Venemaa
- 5 Nii Eesti kui mõni muu riik
- 6 *Ei oska öelda*

38. Mille üle tunnete Eesti riigis uhkust? VÕIB MITU VASTUST. KAART 20.

- 1 Uuenduslik valitsemine, e-riik
- 2 Inimeste võimalused mõjutada riigis tehtavaid otsuseid
- 3 Võimalus säilitada oma rahvust ja arendada oma rahvuskultuuri
- 4 Siin kehtib õiguskord, isikuvabadused ja demokraatia
- 5 Loodushoid ja keskkonnakaitse
- 6 Eesti inimeste saavutused kultuuris, teaduses, spordis, infotehnoloogias
- 7 Kvaliteetne haridus
- 8 Eesti majandusmudel ja maksupoliitika
- 9 Mitte miski ei pane uhkust tundma
- 10 *Ei oska öelda*

39. Kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	<i>Ei oska öelda</i>
Tunnen end Eestis kodusemalt kui kusagil mujal maailmas	1	2	3	4	9
Tunnen uhkust, nähes lehvimas Eesti lippu	1	2	3	4	9
Ma tunnen end Eesti ühiskonnas teisejärgulise inimesena	1	2	3	4	9
Ma armastan Eestimaad	1	2	3	4	9
Ma tunnen end osana Eesti ühiskonnast	1	2	3	4	9
Ma tunnen, et ma pole siin maal teretulnud	1	2	3	4	9
<i>KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B#1):</i> Mul ei ole midagi ühist eestlastega	1	2	3	4	9

KÕIK VASTAJAD:

40. Kuivõrd Te nõustute allpool toodud väitega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	<i>Ei oska öelda</i>
Mitte-eestlaste kaasamine Eesti majanduse juhtimisse ja arendamisse on Eestile kasulik	1	2	3	4	9
Mitte-eestlaste kaasamine Eesti riigi juhtimisse on Eestile kasulik	1	2	3	4	9
Mitte-eestlaste arvamusi tuleks paremini tunda ja nendega senisest rohkem arvestada, sest nad on tähtis osa Eesti ühiskonnast	1	2	3	4	9

41. Kuidas suhtute sisserändesse Eestisse?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	<i>Ei oska öelda</i>
Eesti elanikkonna vananemist arvestades on uute sisserändajate tulek paratamatu	1	2	3	4	9
Eestis on niigi suur rahvusvähemuste osakaal, sisseränne oleks liigselt koormav	1	2	3	4	9
Eesti kui areneva majandusega ja avatud ühiskonna puhul on loomulik, et siia tuleb inimesi erinevatest maailma piirkondadest	1	2	3	4	9
Eestisse võiks lubada sisserändajaid ainult Eestile kultuuriliselt lähedastest riikidest	1	2	3	4	9
Eestisse peaks lubama ainult kõrgelt haritud tööjõudu	1	2	3	4	9
Eesti on suuteline aitama mõõdukal hulgal sõjapõgenikke	1	2	3	4	9

42. Kuivõrd Te näete oma tulevikku seotuna Eestiga? Kas Te lahkuksite Eestist teistesse riikidesse ...

- 1 ... alaliseks, kui selleks vaid avaneks võimalus
- 2 ... ajutiselt, seoses töötamise või õppimisega mujal
- 3 Te ei soovi Eestist lahkuda
- 4 *Ei oska öelda*

43. Kui hästi Te olete informeeritud...?

	Väga hästi	Pigem hästi	Ei oska öelda	Pigem kehvasti	Väga kehvasti
oma kodukohas toimuvast	5	4	3	2	1
Eestis toimuvast	5	4	3	2	1
Venemaal toimuvast	5	4	3	2	1
Euroopa Liidus toimuvast	5	4	3	2	1
mujal maailmast toimuvast	5	4	3	2	1

44. Kui olulised on Teile järgnevad kanalid infoallikana, uudiste ja teadmiste hankimise vahendina?

	Väga oluline	Küllaltki oluline	Väheoluline	Ei ole üldse oluline	<i>Ei oska öelda</i>
ETV eestikeelsed kanalid	4	3	2	1	9
Teised eestikeelsed telekanalid	4	3	2	1	9
ETV+	4	3	2	1	9
Aktuaalne Kaamera vene keeles	4	3	2	1	9
PBK Eesti Uudised (Novosti Estonii)	4	3	2	1	9
PBK teised Eestis toodetud saated	4	3	2	1	
Venemaa telekanalid	4	3	2	1	9
Eestikeelsed raadiokanalid	4	3	2	1	9
Raadio 4	4	3	2	1	9
Teised Eesti venekeelsed raadiokanalid	4	3	2	1	9
Venemaa ajalehed (ka nende võrguväljaanded)	4	3	2	1	9
Eestikeelsed ajalehed (ka nende võrguväljaanded)	4	3	2	1	9
Eesti venekeelsed ajalehed (ka nende võrguväljaanded)	4	3	2	1	9
Eestikeelsed uudisteportaalid, veebileheküljed	4	3	2	1	9
Eesti venekeelsed uudisteportaalid, veebileheküljed (näiteks rus.delfi.ee, novosti.err.ee)	4	3	2	1	9
Venemaal tegutsevad uudisteportaalid, veebileheküljed	4	3	2	1	9
Sotsiaalmeedia	4	3	2	1	9
Globaalsed uudistekanalid (CNN, BBC, Aljazeera jt)	4	3	2	1	9
Ajalehed inglise, saksa jm keeltes (ka nende võrguväljaanded)	4	3	2	1	9
Suhtlemine sõprade, sugulaste või tuttavatega	4	3	2	1	9

Suhtlemine tööl või koolis kolleegide või kaaslastega	4	3	2	1	9
Muu, nimetage:	4	3			

X4. Kui hästi on Teie arvates ETV+ suurendanud info kättesaadavust?

	Väga hästi	Pigem hästi	Ei oska öelda	Pigem kehvasti	Väga kehvasti
mujal maailmas toimuva kohta	5	4	3	2	1
Eesti kohta	5	4	3	2	1
Eesti vene kogukonna kohta	5	4	3	2	1

KÕIK VASTAJAD:

47. Kuivõrd Te usaldate järgnevates kanalites esitatavat informatsiooni?

	Usaldan täiesti	Üldiselt usaldan	Eriti ei usalda	Ei usalda üldse	Ei jälgi	Ei oska öelda
ETV, ETV2	5	4	3	2	1	9
ETV+	5	4	3	2	1	9
PBK	5	4	3	2	1	9
Venemaa telekanalid	5	4	3	2	1	9
Vikerraadio	5	4	3	2	1	9
Raadio 4	5	4	3	2	1	9
Eesti venekeelsed ajalehed	5	4	3	2	1	9
Eestikeelsed ajalehed	5	4	3	2	1	9
Venemaa ajalehed	5	4	3	2	1	9
Eesti venekeelsed uudisteportaalid	5	4	3	2	1	9
Eestikeelsed uudisteportaalid	5	4	3	2	1	9
Venemaa uudisteportaalid	5	4	3	2	1	9
Välismaised uudistekanalid (BBC, CNN, Euronews jt)	5	4	3	2	1	9
Sotsiaalmeedia (Facebook jt)						

48. Milliseid sotsiaalmeedia kontosid Te kasutate? VÕIB MITU VASTUST

- 1 Facebook
- 2 Odnoklassniki
- 3 VKontakte
- 4 Twitter
- 5 Instagram, Snapchat jm pildi- ja videojagamiskeskonnad
- 6 Muu
- 7 Ei kasuta ühtegi → JÄTKAKE KÜSIMUSEGA K53

KÜSIDA AINULT EESTLASTELT (K1B=1), KUI K48=1-6:

50E. Palun hinnake, kui paljud Teie sotsiaalmeedia kontaktidest on kohalikud venekeelsed elanikud?

KAART 21

- 1 **Mitte ükski, väga vähesed**
- 2 **Vähem kui pooled**
- 3 **Ligikaudu pooled**
- 4 **Rohkem kui pooled**
- 5 **Kõik, valdav enamus**
- 6 *Ei oska öelda*

KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B ≠1), KUI K48=1-6:

50M. Palun hinnake, kui paljud Teie sotsiaalmeedia kontaktidest on kohalikud eestlased?

KAART 21

- 1 **Mitte ükski, väga vähesed**
- 2 **Vähem kui pooled**
- 3 **Ligikaudu pooled**
- 4 **Rohkem kui pooled**
- 5 **Kõik, valdav enamus**
- 6 *Ei oska öelda*

HARIDUSSÜSTEEM EESTIS

KÕIK VASTAJAD.

KUI VASTAJAL EI OLE LAPSI EGA LAPSELAPSI, KES KÄIKSID ÜLDHARIDUSKOOLIS, VASTAKU NII, NAGU TALLE ENDALE TUNDUB.

53. Mis Te arvate, kas osaliselt eestikeelne õpe venekeelses õppeasutuses peaks algama ... ? KAART 22.

- 1 lasteaia
- 2 põhikooli 1.–3. klassis
- 3 põhikooli 4.–6. klassis
- 4 põhikooli 7.–9. klassis
- 5 keskkoolis, gümnaasiumis
- 6 kutsekoolis
- 7 kõrgkoolis
- 8 eestikeelset õpet ei peakski olema
- 9 *Ei oska öelda*

54. Kuivõrd Te oleksite nõus sellega, et lasteaedades ja koolides õpiksid koos ühes rühmas/klassis erinevast rahvusest või erinevat emakeelt kõnelevad lapsed/õpilased? KAART 23.

- 1 Oleksin nõus, kui enamus oleks mitte-eesti emakeelega
- 2 Oleksin nõus, kui ligi pooled oleksid mitte-eesti emakeelega
- 3 Oleksin nõus, kui umbes veerand oleksid mitte-eesti emakeelega
- 4 Oleksin nõus, kui mõned üksikud oleksid mitte-eesti emakeelega
- 5 Ei ole üldse nõus
- 6 *Ei oska öelda*

55. Kas Teie meelest oleks pigem hea või halb, kui ühes rühmas/klassis õpiksid koos erinevast rahvusest või eri emakeelt kõnelevad lapsed? KAART 24.

	Halb						Hea	<i>Ei oska öelda</i>
Üldhinnang	1	2	3	4	5	6	7	9
Aga kuidas hindaksite seda ...								
... õpitulemuste seisukohalt (õppeedukus, lapse üldine areng)	1	2	3	4	5	6	7	9
... eesti keele ja kultuuri seisukohalt	1	2	3	4	5	6	7	9
... rahvusvähemuste keele ja kultuuri seisukohalt	1	2	3	4	5	6	7	9

56. Millises lasteaias Te kõige rohkem sooviksite, et Teie lapsed või lapselapsed käiksid? KAART 25.

- 1 Keelepõhiselt eraldatud lasteaias, et nii eesti kui ka vene emakeelega lastele oleks tagatud võimalus käia emakeelses lasteaias
- 2 Ühises eestikeelses lasteaias, kus on teistest rahvustest laste jaoks nende emakeelt valdavad abiõpetajad
- 3 Eestikeelses lasteaias, kus eestlaste seas on piiratud hulk venekeelseid lapsi
- 4 Keelekümblusega lasteaias, kus õpitakse osaliselt või täielikult eesti keeles
- 5 *Ei oska öelda*
- 6 *Ei ole lapsi või lapselapsi*

57. Millises põhikoolis Te kõige rohkem sooviksite, et Teie lapsed või lapselapsed õpiksid? KAART 26.

- 1 Eesti õppekeelega koolis
- 2 Eesti õppekeelega aga vene keele ja kultuuri süvaõppega koolis, kus erinevast rahvusest lapsed õpivad koos
- 3 Keelekümblusklassis
- 4 Täielikult venekeelse õppega põhikoolis
- 5 Venekeelses põhikoolis, kus osa aineid õpetatakse eesti keeles
- 6 Osalise või täielikult ingliskeelse aineõppega põhikoolis
- 7 *Ei oska öelda*
- 8 *Ei ole lapsi või lapselapsi*

58. Millistel põhjustel on Teie meelest oluline venekeelse põhihariduse andmine Eestis? VÕIB MITU VASTUST. KAART 27.

- 1 Võimalus õppida emakeeles
- 2 Hariduse võimaldamine kodulähedases koolis
- 3 Oma kultuurilise identiteedi säilimise tagamine
- 4 Heade ainealaste teadmiste omandamine
- 5 Muu põhjus, mis? _____
- 6 Ei pea venekeelse põhihariduse andmist Eestis oluliseks
- 7 *Ei oska öelda*

59. Millises gümnaasiumis, keskkoolis Te kõige rohkem sooviksite, et Teie lapsed või lapselapsed õpiksid? (Kui õpite ise gümnaasiumis, siis vastake enda seisukohalt) KAART 28.

- 1 Eesti õppekeelega gümnaasiumis
- 2 Eesti õppekeelega, aga vene keele ja kultuuri süvaõppega gümnaasiumis koos eesti noortega
- 3 Täielikult venekeelse õppega gümnaasiumis
- 4 Keelekümblusklassis
- 5 Gümnaasiumis, kus eesti keeles õpetatakse umbes 60% ainetest
- 6 Osalise või täielikult ingliskeelse aineõppega gümnaasiumis
- 7 *Ei oska öelda*
- 8 *Ei ole lapsi ega lapselapsi*

60. Juhul, kui Te soovite endale või oma lastele/lastelastele kõrgharidust, siis kas tahate, et see omandataks ... ? (Kui mõtlete ise edasiõppimisele, siis vastake enda seisukohalt, kui mitte, siis laste seisukohalt). KAART 29.

- 1 **Eesti keeles**
- 2 **Vene keeles**
- 3 **Mingis muus, nt inglise keeles**
- 4 **Keel ei ole tähtis**
- 5 **Ei soovi kõrgharidust**
- 6 *Ei oska öelda*
- 7 *Ei ole lapsi või lapselapsi*

61. Kas Teie arvates on venekeelsetele noortele eesti noortega võrreldes kvaliteetne haridus Eestis võrdselt kättesaadav?

	Kindlasti ei ole	Pigem ei ole	Pigem on	Kindlasti on	<i>Ei oska öelda</i>
Põhiharidus	1	2	3	4	9
Gümnaasiumiharidus	1	2	3	4	9
Kutseharidus	1	2	3	4	9
Kõrgharidus	1	2	3	4	9
Huviharidus	1	2	3	4	9

63. Järgnevalt on toodud mõned väited, mida inimesed kasutavad, kui räägivad eestikeelsele aineõppele üleminekust vene õppekeelega gümnaasiumites. Kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega?

Eestikeelne aineõpetus ...

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	<i>Ei oska öelda</i>
parandab õpilaste eesti keele oskust	4	3	2	1	9
ühtlustab eesti ja vene õppekeelega koolide õpilaste teadmiste taset	4	3	2	1	9
arendab õpilase mõtlemist ja loovust	4	3	2	1	9
avardab õpilaste haridus-ja edasiõppimisvõimalusi	4	3	2	1	9
tõstab lõpetajate konkurentsivõimet tööturul	4	3	2	1	9
aitab kaasa kontaktide tekkimisele eestlaste ja venekeelse elanikkonna vahel	4	3	2	1	9
suurendab kõikide Eestis elavate inimeste ühtsustunnet	4	3	2	1	9
tähendab õpilastele märkimisväärset lisakoormust õppeaine omandamisel	4	3	2	1	9
tekitab õpilastel psühholoogilist stressi, pingeid	4	3	2	1	9
ohustab vene keele ja kultuuri säilimist Eestis	4	3	2	1	9
peaks algama oluliselt varem kui gümnaasiumis	4	3	2	1	9

X5. Kuivõrd te nõustute seoses eestikeelsele aineõppele üleminekuga järgmiste üldiste väidetega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	<i>Ei oska öelda</i>
Vene õppekeelega koolid saavad üldiselt hakkama eestikeelsele aineõppele üleminekuga	4	3	2	1	9
Vaatamata raskustele, usun, et pikemas perspektiivis omab eestikeelsele aineõppele üleminek kogu Eesti ühiskonnale positiivset mõju	4	3	2	1	9
Üleminekut takistab venekeelse põhikooli lõpetajate halb eesti keele oskus	4	3	2	1	9
Üleminekut takistab sobivate õppematerjalide puudus	4	3	2	1	9
Üleminekut takistab aineõpetajate halb eesti keele oskus vene õppekeelega koolides	4	3	2	1	9
Õpetajatele valmistab eestikeelsele aineõppele üleminek suuremaid raskusi kui õpilastele	4	3	2	1	9
Üleminek eestikeelsele aineõppele oli vale otsus.	4	3	2	1	9

JULGEOLEK

Olukord rahvusvahelistes suhetes maailmas on läinud viimastel aastatel pingelisemaks. Küsime Teie käest mõned küsimused julgeoleku kohta.

64. Mil määral kujutab Venemaa endast praegu ohtu Eesti iseseisvusele?

- 1 Suurel määral
- 2 Mõningal määral
- 3 Küllaltki vähe
- 4 Üldse mitte
- 5 *Ei oska öelda*

65. Mil määral kujutab Venemaa endast praegu ohtu rahvussuhetele Eestis?

- 1 Suurel määral
- 2 Mõningal määral
- 3 Küllaltki vähe
- 4 Üldse mitte
- 5 *Ei oska öelda*

66. Mil määral ohustavad järgmised asjaolud Teie arvates Eesti arengut?

	Suurel määral	Mõningal määral	Küllaltki vähe	Üldse mitte	<i>Ei oska öelda</i>
Sisserände suurenemine teistest riikidest <u>töötamise või õppimise</u> eesmärgil	4	3	2	1	9
Sisserände suurenemine <u>varjupaiga või rahvusvahelise kaitse</u> eesmärgil					
Rahvussuhete pingestumine Eestis	4	3	2	1	9
Suure hulga Venemaa kodanike elamine Eestis	4	3	2	1	9
Eesti keele ja rahvuskultuuri võimalik hääbumine	4	3	2	1	9
Ühtsustunde vähenemine kõigi Eesti elanike seas	4	3	2	1	9
Ukraina kriisi jätkumine ja sellest tulenev pingeline rahvusvaheline olukord	4	3	2	1	9

X6. Kuidas Te suhtute NATO lisavägede paigutamisse Eestis?

1. väga positiivselt
2. pigem positiivselt
3. pigem negatiivselt
4. väga negatiivselt
5. *Ei oska öelda*

KODAKONDSUSPOLIITIKA**68. Milline on Teie kodakondsus? VÕIB MITU VASTUST**

- 1 Eesti
- 2 Venemaa
- 3 Mõne teise riigi, missuguse? _____
- 4 Määratlemata kodakondsus

69. Kas Teil on ka teine kodakondsus?

- 1 Jah, mis riigi? _____
- 2 Ei

KUI MÄÄRATLEMATA KODAKONDSUS (K68=4):

70. Mis riigi kodakondsust Te endale tahaksite? _____

KÕIK VASTAJAD:

73. Mis põhjustel Teie arvates suurel hulgal mitte-eestlastest ei ole veel Eesti kodakondsust?

	See kindlasti	Ka see	See mitte	Ei oska öelda
Eesti kodakondsust ei peeta oluliseks ega mainekaks	3	2	1	9
Eesti keelt ei suudeta ära õppida	3	2	1	9
Nii on lihtsam reisida Venemaale või teistesse SRÜ riikidesse	3	2	1	9
Kodakondsuseksami tegemine on liiga keeruline	3	2	1	9
Kodakondsuse puudumine ei takista Eestis elamist	3	2	1	9
Teise riigi kodakondsuse omamine	3	2	1	9
Valimistest ega poliitilises elus osalemisest ei olda huvitatud	3	2	1	9
Ei tunta end Eesti ühiskonda kuuluvat	3	2	1	9
Ei ole piisavalt infot kodakondsuse saamise võimaluste kohta	3	2	1	9
Ei ole infot selle kohta, mis õigusi ja kohustusi Eesti kodakondsus kaasa toob	3	2	1	9

74. Millistele järgmistest mitte-eestlaste gruppidest võiks Teie arvates anda Eesti kodakondsuse ilma lisanõudeta (keeleeksami ja kodakondsuseksamita)? VÕIB MITU VASTUST KAART 30.

- 1 Eestis sündinud inimestele, olenemata nende vanemate kodakondsusest
- 2 Kõigile, kes on Eestis elanud alates taasiseseisvumisest 1991. aastal
- 3 Kõigile Eestis sündivatele lastele, kelle vanemad, olenemata nende kodakondsusest, on eelnevalt pikka aega Eestis elanud
- 4 Ainult sünnijärgsete Eesti kodanike perekonnaliikmetele, olenemata sellest, kas vanemad on ka Eestis elanud
- 5 Pikaajalise elaniku elamisloa omanikele
- 6 Kellel vanuse tõttu on raskusi keeleeksami sooritamise
- 7 Neile, kellel on teeneid Eesti riigi ees
- 8 Mitte kellelegi
- 9 Ei oska öelda

75. Mis põhjustel Teie arvates soovitakse Eesti kodakondsust?

	Sellel põhjusel kindlasti	Ka sellel põhjusel	Sellel põhjusel mitte	<i>Ei oska öelda</i>
Eesti kodakondsusega on lihtsam Eestis tööd leida	3	2	1	9
Eesti kodanikuna on suuremad võimalused eneseteostuseks ja toimetulekuks maailmas, Euroopa Liidus ja Eestis	3	2	1	9
Eesti kodakondsus annab võimaluse käia valimas ja osaleda Eesti poliitilises ja ühiskondlikus elus	3	2	1	9
Eesti kodakondsust soovitakse sellepärast, et see annab ühtekuuluvustunde Eestiga	3	2	1	9
Eesti kodakondsus annab võimaluse reisida riikidesse, millel on Eestiga viisavabadus	3	2	1	9
Muu põhjus, mis?				

X7. Kas Teie arvates peaks Eesti kodanikel olema seaduslikult lubatud ka mõne teise riigi kodakondsuse omamine (nn topeltkodakondsus)? KAART 31

- 1 Jah, ilma piiranguteta
- 2 Jah, aga ainult alaealistele, kes täiskasvanuna peavad valima ühe kodakondsuse
- 3 Jah, aga piirangutega vaid valitud riikide kodakondsus (näiteks ainult EL riikide kodakondsus)
- 4 Mitte kellelegi, inimesel peab olema ainult ühe riigi kodakondsus
- 5 *Ei oska öelda*

76. Kuidas hindate eestlaste ja venekeelsete inimeste võimalusi, olukorda järgnevas valdkonnades? KAART 32 (SKAALA).

	Võrdne	Eestlastel palju parem	Eestlastel veidi parem	Venekeelsetel veidi parem	Venekeelsetel palju parem	<i>Ei oska öelda</i>
Sissetulekud, materiaalne heaolu	1	2	3	4	5	9
Kultuurilised võimalused	1	2	3	4	5	9
Haridusvõimalused lastele	1	2	3	4	5	9
Poliitilise tegevuse võimalused	1	2	3	4	5	9
Kaasatus oma linna, valla elu mõjutavate otsuste tegemisse	1	2	3	4	5	9
Hea töö saamise võimalused	1	2	3	4	5	9
Võimalus saada juhtivale ametikohale riigi- ja omavalitsusasutustes	1	2	3	4	5	9
Võimalus saada juhtivale ametikohale erasektoris	1	2	3	4	5	9
Osalemine kodanikeühendustes	1	2	3	4	5	9
Eneseväljenduse ja loominguulise tegevuse võimalused	1	2	3	4	5	9

17. Kuivõrd Te nõustute alljärgnevat väidetega?

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	<i>Ei oska öelda</i>
Ma vaatan lootustega tulevikku	1	2	3	4	9
Minu poolt tehtavat ei tunnustata	1	2	3	4	9
Ma suudan oma huve kaitsta	1	2	3	4	9
Mulle tundub, et inimesed suhtuvad minusse minu madala sissetuleku või töö tõttu alavääristavalt	1	2	3	4	9
Mulle tundub, et ma ei suuda nüüdisaegse ühiskonnaga kohaneda	1	2	3	4	9
Mul ei ole võimalust mõjutada ühiskonda	1	2	3	4	9
Tunnetan sageli sallimatust oma rahvuse tõttu	1	2	3	4	9

77. Kas Te olete allpool nimetatud aastatel käinud valimas?

	Osalesin	Ei osalenud	Ei olnud valimisõiguslik	<i>Ei oska öelda, ei mäleta</i>
2013.a. kohaliku omavalitsuse volikogu valimised	1	2	3	4
2014.a. Euroopa Parlamendi valimised	1	2	3	4
2015.a. Riigikogu valimised	1	2	3	4

78. Kas Te kavatsete minna valima 15. oktoobril 2017 toimuvatel kohaliku omavalitsuse volikogu valimistele?

- 1 **Jah, kindlasti**
- 2 **Tõenäoliselt küll**
- 3 **Tõenäoliselt mitte**
- 4 **Kindlasti mitte**
- 5 *Ei oska öelda*

79. Millist erakonda Eestis peate endale lähedaseks?? KAART 33.

- 1 Eesti Iseseisvuspartei
- 2 Eesti Keskerakond
- 3 Eesti Kristlikud Demokraadid
- 4 Eesti Konservatiivne Rahvaerakond
- 5 Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
- 6 Eesti Reformierakond
- 7 Isamaa ja Res Publica Liit
- 8 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 9 Erakond Eestimaa Rohelised
- 10 Eesti Vabaduspartei - Põllumeeste Kogu
- 11 Eesti Vabaerakond
- 12 Rahvusliku Ühtsuse Erakond
- 13 Mitte ühtegi erakonda
- 14 *Ei oska öelda*
- 15 *Keeldumine*

80. Kumma väitega Te rohkem nõustute? ÜKS VASTUS KAART 34 (SKAALA KOOS VÄIDETEGA).

Väide A	Kindlasti nõus väitega A	Pigem nõus väitega A	Pigem nõus väitega B	Kindlasti nõus väitega B	Väide B	Ei oska öelda
Ma arvan, et olen poliitikas piisavalt pädev, minu seisukohad võiksid teistelegi huvi pakkuda	1	2	3	4	Ma ei pea end poliitikas pädevaks ja ei arva, et minu seisukohad oleksid kellelegi huvitavad	9

81. Kas Te olete mõne ühenduse, seltsi liige (nt korteriühistu, kultuuriselts, noorteklubi, heategevusselts, ametühing või poliitiline erakond)?

- 1 Ei kuulu ühtegi ühendusse
- 2 Kuulun ühte ühendusse
- 3 Kuulun kahte ühendusse
- 4 Kuulun kolme või enamasse ühendusse

82. Kuivõrd Te usaldate allpool loetletud institutsioone ja rühmi? Hinnake nende usaldusväarsust neljapallisel skaalal, kus "4" tähendab "usaldan täiesti" ja "1" – "ei usalda üldse".

	Ei usalda üldse	Pigem ei usalda	Pigem usaldan	Usaldan täiesti	Ei oska öelda
Valitsus	1	2	3	4	5
Riigikogu	1	2	3	4	5
President	1	2	3	4	5
Politsei	1	2	3	4	5
Pangad	1	2	3	4	5
Kohtusüsteem	1	2	3	4	5
Kaitsevägi	1	2	3	4	5
Kirik	1	2	3	4	5
Kohalikud omavalitsused	1	2	3	4	5

83. Kuivõrd Teid huvitab Eesti sisepoliitika?

- 1 Huvitab väga
- 2 Üldiselt huvitab
- 3 Eriti ei huvita
- 4 Ei huvita üldse
- 5 Ei oska öelda

84. Poliitiliselt aktiivne olemiseks on erinevaid viise. Kas Te olete viimastel aastatel teinud järgmist?

	Ei ole seda teinud	Olen seda mõnikord, harva teinud	Olen seda korduvalt teinud	<i>Ei oska öelda</i>
Osa võtnud avalikust koosolekust, kus arutatakse poliitilisi või sotsiaalseid probleeme	1	2	3	4
Osa võtnud meeleavaldusest, piketist	1	2	3	4
Andnud oma allkirja üleskutsele, protestiavaldusele, petitsioonile	1	2	3	4
Kandnud poliitilise sõnumiga märki või linti, kasutanud poliitilise sõnumiga klepsu	1	2	3	4
Pöördunud ideede-ettepanekutega isiklikult mõne poliitiku või kõrge ametniku poole	1	2	3	4
Osalenud poliitilises arutelus Internetis (kirjutanud artikli, saatnud e-kirja, kommentaari)	1	2	3	4
Liitunud mõne poliitilise sisuga pooldamise või protestikampaaniaga Facebookis vm suhtlusvõrgustikus	1	2	3	4
Protesti märgiks mitte osalenud valimistel	1	2	3	4

86. Milline oleks Teie suhtumine, kui Eesti järgmiseks peaministriks saaks (Eesti) venelane?

- 1 Ma ei pea rahvust selle ameti puhul üldse oluliseks
- 2 Pigem positiivne
- 3 Pigem negatiivne
- 4 *Ei oska öelda*

87. Millistel järgmistel kultuuri ja spordi suurüritustel Te olete viimastel aastatel osalenud (olgu siis esineja või pealtvaatajana) või jälginud neid meediakanalite vahendusel?

	Osalenud ise	Jälginud meedia vahendusel
Üldlaulu- ja tantsupidu	1	1
Maakondlikud laulu- ja tantsupeod	2	2
Eesti Vabariigi sünnipäeva üritused	3	3
Teised suured kultuuriüritused, vabaõhu-etendused, kontserdid jm.	4	4
Laadad, rahvapeod, Õllesummer	5	5
Rahvaspordiüritused (linnamaratonid ja -jooksud, rallid, suusamaratonid jms)	6	6
<i>Mitte ükski nendest</i>	9	9

88. Mida oleks Teie arvates vaja teha, et soodustada venekeelse elanikkonna aktiivsemat osalemist Eesti avalikus elus?

	Väga vajalik	Pigem vajalik	Pigem ei ole vajalik	Ei ole üldse vajalik	<i>Ei oska öelda</i>
Erinevast rahvusest Eesti elanike sagedasem avalik tunnustamine	4	3	2	1	9
Venekeelse elanikkonna esindajate sagedasem esinemine Eesti meedias	4	3	2	1	9
Suurem tähelepanu venekeelse elanikkonna probleemidele Eesti ajakirjanduses	4	3	2	1	9
Venekeelsete Riigikogu ja KOV saadikute suurem aktiivsus	4	3	2	1	9
Eesti keele parem valdamine ja julgem kasutamine vene elanikkonna arvamusiidrite seas	4	3	2	1	9
Venekeelse elanikkonna aktiivsem osalemine kodanikeühendustes	4	3	2	1	9
Venekeelse elanikkonna aktiivsemaks osalemiseks...	Kindlasti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	<i>Ei oska öelda</i>
ei saagi midagi teha, põlvkondade vahetumisega toimub see iseenesest	4	3	2	1	9

TAUST 2

T1. Täna Eestis on osa inimesi kõrge, osa aga madala sotsiaalse, ühiskondliku seisundiga. Tinglikult saab seda kujutada trepina, millel võib liikuda nii üles kui alla.

Mitmendale astmele paigutaksite ennast sellel trepil, mille ülemine aste tähistab Eesti tingimustes kõrget sotsiaalset seisundit ning alumine aste madalat sotsiaalset seisundit? KAART 35.

_____ astmele

T2. Mitu inimest kuulub Teie leibkonda, kui Teid kaasa arvata?

_____ inimest

T3. Kui palju on Teie peres alla 16-aastasi lapsi?

_____ last

T5. Kas Te võiksite öelda, milline neist vahemikest sellel kaardil on Teie leibkonna eelmise kuu kogusissetulekule kõige lähemal, pärast maksude mahaarvestamist? KAART 36.

- 1 Kuni 400 eurot
- 2 401-800 eurot
- 3 801-1000 eurot
- 4 1001-1400 eurot
- 5 1401-1800 eurot
- 6 1801-2200 eurot
- 7 2201-2600 eurot
- 8 2601-3000 eurot
- 9 Üle 3000 euro
- 10 *Ei oska öelda*
- 11 *Ei soovi vastata/ keeldumine*

T6. Milline järgnevatest kirjeldustest vastab Teie arvates kõige paremini Teie leibkonna praegusele sissetulekute tasemele? KAART 37.

- 1 Elan/ elame hästi praeguse sissetuleku juures
- 2 Saan/ saame hakkama praeguse sissetuleku juures
- 3 Praeguse sissetuleku juures on raske hakkama saada
- 4 Praeguse sissetuleku juures on väga raske hakkama saada
- 5 *Ei oska öelda*

T7. Palun öelge, kui võrd rahul Te olete oma...?

	Üldse mitte rahul	Mitte eriti rahul	Üsna rahul	Täiesti rahul	<i>Ei oska öelda</i>
tööga	1	2	3	4	
isikliku turvalisusega	1	2	3	4	
eluasemega	1	2	3	4	
perekonnaeluga	1	2	3	4	
perekonna majandusliku olukorraga	1	2	3	4	
suhetega sõpradega/ lähedastega	1	2	3	4	

T8. Mis keel on Teie emakeel?

- 1 Eesti keel
- 2 Vene keel
- 3 Muu, mis? _____
- 4 *Ei oska öelda*

KÜSIMUSED T9 JA T10 KÜSIDA AINULT MITTE-EESTLASTELT (K1B#1):

T9. Kas olete sooritanud eesti keele tasemeeksami ja millise? Juhul, kui olete sooritanud mitu eksamit, märkige palun viimane eksam. KAART 38.

- 1 Ei ole sooritanud
- 2 Olen sooritanud enne 1999. aastat (nö vana kategooriaeksam)
- 3 Olen sooritanud vahemikus 1999-2007 (alg-, kesk- või kõrgtase)
- 4 Olen sooritanud peale 2008. aastat (A, B või C tase)
- 5 Olen lõpetanud eesti õpekeele põhikooli/gümnaasiumi ja ei pea keeleeksamit sooritama
- 6 Olen sooritanud eesti keele tasemeeksami riigieksamina põhikooli/gümnaasiumi lõpus
- 7 *Ei oska öelda*

KÜSIMUS T10 KÜSIDA AINULT NEILT; KES VASTASID T9=2-4 VÕI 6:

T10. Milline on Teie eesti keele oskuse tase (viimati väljaantud tasemetunnistusel)? KAART 39.

- 1 A2
- 2 B2
- 3 B1
- 4 C1
- 5 Algtase (enne 2008. aastat kehtinud süsteemis)
- 6 Kesktase
- 7 Kõrgtase

- 8 Mul on vana kategooriatunnistus (enne 1999. aastat kehtinud süsteemis)
- 9 *Ei oska öelda*

KÕIK VASTAJAD:

T11. Kus Te olete sündinud?

- 1 Eestis
- 2 Venemaal
- 3 Mujal, nimetage _____

KUI T11=2-3:

T12. Millal Te kolisite Eestisse elama?

- 1 Enne 1991. aastat
- 2 1990-ndatel
- 3 2000-ndatel
- 4 Viimase 5 aasta jooksul
- 5 *Ei oska öelda*

KÕIK VASTAJAD:

T13. Kus on sündinud Teie vanemad? VÕIB MITU VASTUST

- 1 Eestis
- 2 Venemaal
- 3 Mujal, nimetage _____
- 4 *Ei oska öelda*

T14. Teie haridus? KAART 40

- 1 Vähem kui põhiharidus (vähem kui 9, 8 või 7 klassi, olenevalt lõpetamise ajast)
- 2 Põiharidus või lõpetamata keskharidus
- 3 Kutseharidus (kutsekool, tööstuskool)
- 4 Keskeriharidus (tehnikum, kutsekeskkool)
- 5 Üldkeskharidus (tavaline keskkool, gümnaasium)
- 6 Rakenduslik kõrgharidus
- 7 Ülikooliharidus või teaduslik kraad

T15. Mis keeles või keeltes olete õppinud üldhariduskoolis? ÜKS VASTUS

- 1 Eesti
- 2 Vene
- 3 Eesti-vene
- 4 Eesti ja mõnes muus keeles
- 5 Muus keeles, täpsustage: _____

SUUR TÄNU TEILE VASTUSTE EEST!

Küsitlustulemuste analüüsi käigus võib tekkida vajadus läbi viia täiendavaid intervjuusid vastanutega.

Kas olete nõus jätma meile oma kontakti (meiliaadressi või telefoninumbri), et oleks võimalik Teiega ühendust võtta?

Need andmed jõuavad ainult uuringu töörühma käsutusse ning kindlasti ei tülita me Teid rohkem kui ühe korra.

T16. _____ /KIRJUTAGE KONTAKT/

T17. Intervjuu lõpp:

_____tund _____min